

VINERI · 21 MAI 2010 · ANUL LX NR. 21

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNIILOR DIN UNGARIA

*Paradă în Parlament
O seară de binefacere la Bedeu
Și apoi spusu-s-au povești la Ciaba...*

CALENDAR ORTODOX

24 mai, luni – (†) Sf. Treime; Cuv. Simeon.
 25 mai, marți – † A treia aflare a Capului Sf. Prooroc Ioan Botezătorul; Sf. Mc. Celestin.
 26 mai, miercuri – Sf. Ap. Carp și Alfeu, din cei 70; Sf. Mc. Averchie și Elena (Hartă).
 27 mai, joi – Sf. Mc. Iuliu Veteranul; Sf. Sfinții Mc. Terapont și Eladie; Sf. Mc. Alipie; Sf. Ioan Rusul.
 28 mai, vineri – Cuv. Nichita Mărt., Ep. Calcedonului; Sf. Sfințit Mc. Eutihie (Hartă).
 29 mai, sămbătă – Sf. Mc. Teodosia (Odovania Praznicului Pogorârii Duhului Sfânt).
 30 mai, duminică – Cuv. Isaachie Mărt. și Varlaam (Lăsatul secului pentru Postul Sf. Ap. Petru și Pavel) Duminica I după Rusalii (a Tuturor Sfinților).

Teme: TENERETULUI LIBERTATEA FOAIA NOASTRĂ FOAIA NOASTRĂ LIBERTATEA FOAIA FOAIA LIBERTATEA

Foaia a scris...

Acum 55 de ani

„Suntem la școală cu limba de predare română din Botosuszt. Trebuie să știm atât despre această școală că a primit o nouă clădire luminoasă, înzestrată cu cele necesare, pusă la dispoziția copiilor din Botosuszt. Aici învăță copiii acelora care în regimul trecut, deși au vrut să învețe în limba lor maternă, nu au putut face aceasta din cauza asupririi crunte a regimului hortist. Cu învățătură bună luptăm pentru pace – se poate citi lozinca, cu care este împodobită clasa. Ia să vedem atunci cum învăță copiii de la Botosuszt. Despre aceasta ne povestește cu bucurie Maria Crișan și Ioan Branduș.” (Printre copii veseli, Libertatea Noastră nr. 11, 27 mai 1955, pag. 1)

Acum 30 de ani

„În ziua de 17 mai, ca o parte integrantă a lăudabilei mișcări culturale din localitate, a fost organizat, după o întreprere de mai multe decenii, primul bal românesc, la care au participat membrii cercului „Röpülyj páva”. Acompanimentul muzical a fost asigurat de taraful U.D.R.U. La bal a dominat o adevarată atmosferă veselă, dansurile populare românești fiind jucate la fel ca csárdásul, tot atât de bine cunoscut de bedeuani. Sperăm că acest bal nu a fost ultimul de acest gen...” (Bal românesc la Bedeu, autor: I.Sz.Kiss, Foaia Noastră nr. 21, 25 mai 1980, pag. 7)

Acum 10 ani

„România este una dintre primele țări care a născut personalități în domeniul construcțiilor de aeronave și a pus bazele unei industrii aeronaute. La 18 martie 1906, românul Traian Vuia a efectuat lângă Paris un zbor cu o aeronavă, proiectată și construită de el, care a reușit să decoleze cu mijloace proprii de bord. Era prima de acest gen din lume. În 1910, românul Henri Coadă încearcă, tot lângă Paris, un avion deosebit de construcție proprie, care utiliza pentru prima oară în lume principiul reacției. O personalitate aparte a istoriei aviației române o reprezintă Aurel Vlaicu, românul care, începând cu anul 1910, a proiectat și construit avioane pe pământul României. Toți acești înaintași l-au făcut pe Dumitru Dorin Prunariu să-și aleagă profesiunea de bază: ingineria de aviație. Cu primul și până la ora actuală singurul cosmonaut român noi, românii din Ungaria am putut face cunoștință la o întâlnire din luna aprilie, de la Jula.” (Românul care a văzut Pământul din cosmos, autor: Extrase din prelegerea lui Dumitru Dorin Prunariu susținută la Jula, la 15 aprilie 2000, Foaia românească nr. 21, 26 mai 2000, pag. 16)

Seghedin

Nou șef la Catedra de română din Seghedin

Catedra de Limba și Literatură Română din cadrul Universității din Seghe-

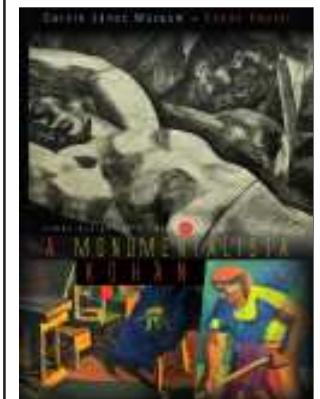
din are un nou șef, în persoana conf. univ. dr. Mihaela Bucin – ne-a informat Maruzsné Sebő Katalin, șefa Institutului de Minoritate din cadrul universității de pe malul Tisei. Consiliul facultății, întrunit joi după-măsă, 13 mai, a dat 12 voturi pentru conf. univ. dr. Mihaela Bucin și un vot pentru dr. Ana Hoțopan, foșta șefă de catedră. Mandatul noului șef de catedră începe la 1 iulie a.c. și va dura trei ani.

Jula

Expoziție Cohan

Muzeul Corvin din Jula a organizat marți, 18 mai, vernisajul unei noi expoziții permanente a pictorului Gheorghe Cohan, la Galeria Cohan din oraș (Blv. Béke nr. 35). Expoziția poartă titlul: „Monumentalistul Cohan” și a fost organizată cu ocazia centenarului nașterii pictorului român din Jula. Noua expoziție permanentă poate fi vizionată zilnic (în afara zilelor de luni): marți între orele 13.00–17.00, de miercuri până sâmbătă între 9.00–17.00, iar duminică între 9.00–13.00. (Afisul expoziției este tot o creație a unui artist român, Ioan Nistor din Jula, originar din Micherechi.)

E.I.

S-a ales directorul școlii din Chitighaz

Consiliul Local din Chitighaz a decis la ședința de joi, 13 mai, despre ocuparea funcției de director al Școlii Generale și Grădinișei de Naționalitate Română. Consilierei au găsit potrivit concursul înaintat de directoarea Erica Borbely, luându-se decizia, cu opt voturi pentru și patru împotriva, ca aceasta să ocupe postul de director în continuare, de la 1 august a.c., pe o perioadă de 5 ani. Primăria Maria Gyuricska Kalcsó ne-a informat și despre condițiile puse de consiliul local către conducătoarea școlii, și anume: „Să se pună un accent mai mare pe predarea limbii române, iar elevii să se angajeze să vorbească românește în orice situație și să se ridice nivelul de învățământ românesc, deoarece din moment ce în localitate funcționează două școli generale mari, trebuie să se simtă specificul acestora.”

A.B.

Poza săptămânii

Şşşttt, faceți liniște! O început Ecranu...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Serată de binefacere la Bedeu (foto: Ana Cioca)

Teme: TENERETULUI LIBERTATEA FOAIA NOASTRĂ FOAIA NOASTRĂ LIBERTATEA FOAIA FOAIA LIBERTATEA

S-a înființat noul Parlament de la Budapesta

Vineră trecută, 14 mai, și-a ținut ședința de constituire noua Adunare Națională de la Budapesta. Pentru ultima dată au depus jurământul 386 de parlamentari, deoarece din 2014 numărul deputaților va fi redus la 198 plus 13, aceștia provenind din rândurile celor 13 minorități naționale și etnice – s-a decis la prima ședință de lucru a parlamentului, din 17 mai.

Ședința Parlamentului a fost deschisă de președintele Sólyom László, care a amintit în discursul său că cele mai importante sarcini sunt dezvoltarea economică, reorganizarea învățământului și integrarea tiganiilor. Președintele a remarcat că nimeni, niciun parlamentar, din orice partid ar face el parte nu poate instiga la ură, făcând astfel referire la partidul de extremă dreaptă Jobbik. Discursul președintelui Sólyom a făcut tulburări în rândurile parlamentarilor, pentru care cei de la Jobbik nu l-au aplaudat. Conflictul dintre președinte și partidul de extremă dreaptă aici nu s-a terminat, deoarece președintele Jobbik-ului, așa cum a avertizat dinainte cu câteva zile, în timpul depunerii jurământului și-a scos sacoul sub acela purtând o vestă cu însemnele Gărzii Maghiare, organizație paramilitară interzisă. Prin acest jurământ fals, Vona Gábor „va reprezenta minciunile în noul Parlament”, a criticat Sólyom.

Președintele Sólyom László i-a solicitat lui Orbán Viktor, președintele Fidesz, partidul care a câștigat detașat alegerile din aprilie să înființeze noul guvern, desemnându-l astfel pentru funcția de premier.

Noul președinte al Parlamentului este Schmitt Pál (Fidesz), care este și preș-

dintele Comisiei Olimpice Maghiare. S-au stabilit și componentele comisiilor parlamentare, astfel Comisia Parlamentară pentru Drepturile Omului, Minorități și Culte în următorii

patru ani va fi condusă de Lukács Tamás (KDNP), iar din comisie va face parte și deputatul de Jula, Gajda Róbert (Fidesz). Deputatul parlamentar de origine română, Gheorghe Simonca (Fidesz), primarul localității Orlaca-Pustă a obținut un loc în Comisia pentru Protecția Consumatorilor.

După ședința de constituire și desemnarea noului prim-ministru, în cursul actualei săptămâni au fost audiați miniștrii desemnați a căror alegere este doar una formală, din moment ce partidul Fidesz deține majoritatea de 2/3 din parlament. Se prevede ca noul guvern să se înființeze în

ultima săptămână a lunii mai.

Printre prevederile incluse pe lista dezbaterilor din prima zi de parlament, 17 mai, s-au aflat reducerea numărului de parlamentari și asigurarea reprezentării minorităților naționale în legislativul de la Budapesta. Problema reprezentării minorităților în Parlamentul ungur nu a putut fi soluționată în ultimii 18 ani, deoarece partidele nu au reușit să ajungă la o înțe-

EDITORIAL

Paradă în Parlament

O tigancă, deputat în noul Parlament de la Budapesta, a apărut la ședința de constituire a Adunării Naționale din vineră trecută îmbrăcată în costum de „design tigănesc”. I-a venit această idee nu de la sine, ci s-a inspirat de la președintele partidului extremist Jobbik, care a anunțat încă din momentul alegerii sale că va merge la ședința de constituire în costumul Gărzii Maghiare. E adeverat, acesta apărut nu în tot costumul, ci doar în cămașă albă și vestă neagră, pe care erau însemnele gărzii și drapelul cu dungi a lui Árpád.

Prin asta, Vona Gábor a cam reușit să-i strice ziua cea mare a lui Orbán Viktor, care s-a pregătit pentru acest moment deja de opt ani, de când Fidesz-ul a ajuns în opozitie. Încă în cursul aceleiași zile, președintele Sólyom a condamnat prinț-un comunicat comportamentul noului parlamentar, acesta însă i-a transmis președintelui țării că aşteaptă de la el să-și ceară scuze. În timpul depunerii jurământului, socialiștii au reacționat la strip-tease-ul politic a lui Vona întorcându-și spatele. În afara lor și a președintelui țării, nimeni nu a reacționat în nici un fel la comportamentul Jobbik-ului. (E adeverat că și acesta din urmă trebuia să strige mult mai tare atunci când tocmai sub fereastra lui de la Palatul Sándor au fost inițiați noi membri ai Gărzii Maghiare.) La capitolul vestimentație trebuie menționat însă și faptul că mulți deputați din rândurile Jobbik-ului au fost îmbrăcați în așa-numite costume Bocskai sau Atilla, împodobite cu găitane. Astfel de haine se purtau prin anii 1920, purtătorii acestor costume demonstrându-și identitatea națională și sentimentele patriotice. Oricum, după 90 de ani, acestea arată destul de caraghios pe niște parlamentari tineri care probabil chiuleau de la orele de istorie.

Circul din Parlament nu s-a redus însă numai la îmbărcăminte, ci a fost prezent și la împărțirea locurilor din comisii. Cu câteva zile înainte de ședința de constituire s-a dat la știri că în următorii patru ani Comisia de Securitate Națională va fi condusă de un președinte din partea Jobbik. Multă s-au revoltat cum se poate ca Securitatea Națională să ajungă pe mâna unui fondator al Gărzii, iar o altă comisie, care va fi condusă tot de un președinte Jobbik, va avea în frunte un fost conducător skinhead (ras în cap). Până la urmă, la ședința de constituire, noul președinte al Parlamentului s-a folosit de dreptul pe care-l deține și a decis ca Securitatea Națională să fie condusă de socialiști. Celelalte partide puteau să-i marginalizeze pe cei de la Jobbik, și pentru asta nu trebuiau să încalce nicio lege, dar acest gest nu i-a venit în minte nimănui. Prima dată socialiștii trebuiau să se unească cu ecologii de la LMP, și apoi cu Fidesz-ul. În Europa există multe astfel de cazuri. De exemplu, în Cehia și în Germania așa au fost delimitați comuniștii, iar în Belgia extrema dreaptă flamandă.

Dar șiul picanteriilor din noul Parlament de la Budapesta nu se încheie aici: unul dintre extremității de la Jobbik a ajuns președinte într-o comisie, care controlează și acea organizație în care acesta a fost activist. Cum se va controla oare pe sine? Poate va avea acces și la rapoarte scrise tocmai despre el.

Jobbik-ul a făcut tot ce a vrut în prima zi din Parlament: deputații lor au depus jurământ în fața Sfintei Coroane, pe care ultima dată Szálasi (politician cu orientare politică fascistă și criminal de război) a mai jurat. Și ca să nu se bucură prea tare nici România, în încheierea ședinței, la inițiativa Jobbik-ului, s-a cântat și Imnul Secuiesc. S-a întâmplat asta pentru prima dată în Parlamentul din Budapesta. În afară de socialiști, toți parlamentarii au stat drepti, iar cei care știau versurile au și cântat. Jobbik-ul a transcris total scenariul din Parlament, iar majoritatea a asistat în tăcere. Și astă e doar începutul...

E. Iova

Pe scurt...

MII DE PERSOANE SINISTRATE ÎN UNGARIA

Ungaria se confruntă cu precipitații abundente și fururi care au cauzat pagube considerabile, mii de persoane fiind nevoite să-și părăsească locuințele. Până luni, circa 2.100 de persoane au fost nevoite să-și părăsească locuințele. Cele mai multe au fost trimise în centre pentru sinistrați din nord-estul Ungariei, unde 1.900 de persoane au fost evacuate, unele dintre acestea cu bărci pneumatice. Anumite zone din nordul și nord-estul țării au fost afectate considerabil din cauza inundațiilor produse de râul Bodva, care amenință mai multe sate. În orașul Miskolc, unde numeroase drumuri au fost inundate.

SILVIU PURCĂRETE LA SEGHEDIN

În zilele de 15 și 16 mai, în orașul de pe Tisa s-a desfășurat cea de-a doua etapă a Concursului și Festivalului de Operă realizat de Armel Productions în colaborare cu Festivalul în aer liber de la Seghedin, cu Filarmonica Panonică și cu MEZZO TV. Concurenților care au trecut de prima etapă, eliminatorie, le-au fost repartizate rolurile principale din cele 5 opere care urmează să fie montate în cadrul festivalului, câte una la fiecare dintre teatrele lirice partenere din Bergen (Norvegia), Plzen (Cehia), Cracovia (Polonia), New York (Statele Unite ale Americii) și Dobříš (Ungaria). Etapa a doua va consta în workshopuri derulate pe grupuri, conduse de cinci regizori, care vor alege dintre concurenți câte un finalist pentru fiecare rol principal, în total 14.

SCRIERI INEDITE ALE LUI TUDOR ARGHEZI

Volumul „Anii tacerii”, ce cuprinde scrieri și poezii argeziene publicate în premieră, a fost lansat, sămbătă, 15 mai, în cadrul celei de-a XX-a ediții a Zilelor Academice Arădene, eveniment organizat la Centrul de cercetare a literaturii argeziene din municipiul Arad, anunță Agerpres. Lansarea volumului, coordonat de Baruțu Arghezi, fiul marelui poet și prozator, marchează împlinirea a 130 de ani de la nașterea lui Tudor Arghezi.

Intrigi politice contra reputației Asociației Române „Mihai Purdi”

Asociația Culturală Română „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă s-a înființat pe 25 octombrie 2005. Înțelegând importanța păstrării tradițiilor și obiceiurilor care defină viața acestei zone pentru acei cățiva români însuflați care mai locuiesc în acest sătuleț, 35 de români, în frunte cu președinta asociației Eva Bocsor Karancsi, nepoata povestitorului Mihai Purdi, s-au implicat serios în susținerea activității asociației, iar în prezent aceasta dispune de 81 de membri.

Scopul principal al acestei organizații este să-i adune pe români din localitate și din împrejurimi, precum și pe cei care au plecat din sat și locuiesc departe de Otlaca. Pentru a contribui la renașterea, cultivarea și păstrarea limbii maternă, a obiceiurilor, tradițiilor, culturii, istoriei, folclorului și religiei proprii se urmărește consolidarea legăturilor cu românii din România, precum și cu alte organizații legitime ale românilor din Ungaria. În total, dispune de acte de colaborare cu patru asociații din România și cinci din Ungaria. Asociația a contribuit la înfrumusețarea satului și la promovarea culturii cu milioane de forinți obținuți pe parcursul celor cinci ani de existență prin diferite proiecte, concursuri, ajutor de la sponsorii și diferențiate donații.

De ceva timp, pe membrii asociației îi frământă următoarea chestiune: trebuie să se apere de niște răuvoitori care pentru interesele lor personale târasc prin noroi reputația asociației cu informații false. Mai la concret: aceste informații au ajuns în cutiile poștale ale cetățenilor din județul Bichiș prin niște plante, care au fost împărtășite în campania electorală recentă și semnate de deputatul parlamentar dr. Karsai József, primarul Bătaniei. Despre această problemă a otlăcanilor am stat de vorbă cu președinta asociației Eva Bocsor Karancsi.

– Și pe anul acesta am avut mai multe proiecte. Unele dintre ele înațiate încă anul trecut. Cel mai mare proiect câștigat este proiectul Bisericii Ortodoxe Române din Otlaca-Pustă, pentru care am câștigat 36 milioane de forinți. Este vorba despre un proiect european din partea Ministerului dezvoltării mediului. Legat de acest proiect au apărut acele zvonuri false și urăte. Pe lângă jignirile făcute la adresa primarului din Otlaca Pustă, Gheorghe Simonca, s-au scris minciuni și despre asociația noastră, probabil pentru că colaborăm cu primăria din Olaca. Dar fără unitate, bună înțelegere și frăție nu

poți să realizezi nimic. Cu invidie și ură doar distrug. La adresa asociației noastre se scrie, printre altele, că din cele 36 de milioane am făcut cursul de limba română care s-a terminat în luna martie a acestui an. Acest lucru nu e adevarat, pentru că fondurile pentru cursul de română le-am câștigat prin concurs de la Comisia pentru Minorități a Județului Bichiș. Mai exact, pentru cei care au dat publicitatea informațiile false în să menționez că prin acest concurs am câștigat 700 mii de forinți. Aceasta este de fapt un proiect complex, care include mai multe

activități mai mici și din care s-a făcut și cursul de limba română. Cursul a durat 60 de ore, s-a desfășurat pe o durată de 15 săptămâni și a costat cu aproximativ 200 mii de forinți. Tot acest proiect include ocupările în limba română cu copiii de la grădinița din Otlaca-Pustă. Acestea au început pe 1 februarie și se vor desfășura pe tot parcursul anului. Si tot din acest concurs se vor desfășura diferențiate activități mai mici.

– *Plantele despre care vorbim au ajuns în cutia poștală a cetățenilor în timpul campaniei electorale. Ce legătură are politica cu asociația dumneavoastră?*

– Acest proiect pe care l-am câștigat pentru biserică și care include cele 36 de milioane este sigur o reușită a asociației, dar nu sunt banii noștri. În primul rând, biserică a avut nevoie de o asociație și împreună cu primăria din Otlaca, cu Autoguvernarea Românească și cu biserică am susținut acest proiect. În al doilea rând, la acest concurs este vorba de o finanțare ulterioară. Asta înseamnă că doar atunci vor fi decontați acești bani bisericii după ce lucrările sunt gata. De aceea trebuie să găsim o firmă sau o bancă care să ne împrumute banii pentru lucrări, după care va avea loc finanțarea ulterioară, dar cu acești bani asociația nu are nici o treabă. Zvonurile false probabil au pornit de

la unii otlăcani, cărora nu le convine că această asociație funcționează. Vă spun sincer că sunt foarte supărată, pentru că noi nu de aceea ne-am înființat asociația să furăm bani, ci pentru a aduce bani și a ajuta satul.

– Și să vă răspund la întrebare: asociația nu are dreptul să facă politică și pe noi nu ne interesază politică. Suntem o mână de oameni care ne-am unit forțele să facem ceva pentru satul nostru, care la începutul anilor 2000 arăta ca un pustiu. Ce s-a realizat din anul 2005 încocace nu cred că e nevoie să ne lăudăm, faptele vorbesc. Sigur că am colaborat și cu primăria, pentru că doar în unitate se pot face lucruri mari. Otlaca-Pustă arată acum ca un sătuleț european, e foarte frumos. Primăria e renovată, căminul cultural la fel, s-a făcut șosea, s-au făcut parcuri. Si dacă mai reușim să se renoveze și bisericuța noastră, atunci, cred eu, că am făcut tot ce am putut pentru satul nostru.

– De ce a trebuit proiectul bisericii să fie înaintat de Asociația Culturală Română „Mihai Purdi”, ne-a explicat parohul bisericii, arhimandritul Calinic.

– Am înaintat anul trecut un proiect european, și a trebuit să cerem sprijinul asociației pentru că proiectul a putut fi susținut doar de o persoană juridică. Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria ca persoană juridică a putut înainta doar un singur proiect european, iar anul trecut a înaintat deja un concurs pentru parohia ortodoxă de la Săcal, astfel a trebuit să ne căutăm o instituție sau o asociație care să ne susțină. În urma unor discuții cu conducerea localității și a asociației românești din localitate am ajuns la concluzia că împreună cu ei și în numele lor să înaintăm acest concurs.

– *Proiectul a avut succes. În toamnă s-au dat rezultatele proiectului, iar biserică va fi sprijinită cu aproximativ 36 de milioane de forinți. Când vor începe lucrările de renovare și la ce se va lura din aceste fonduri?*

– Este vorba de o finanțare ulterioară, practic nu avem acești bani. Va trebui să ne găsim o bancă care să ne împrumute sau o firmă care să facă lucrările, după care ulterior vom primi aceste fonduri. Noi sperăm ca în vara acestui an să se lucreze la biserică, o să schimbăm acoperișul, turla bisericii, tencuiala exterioară și interioară pentru că sunt mari probleme și acolo, și inclusiv se va face parcul din jurul bisericii.

Anca Butar

Parastase pentru eroii români

Cu ocazia sărbătorii „Înălțarea Domnului”, în Biserică Ortodoxă Română se pomenesc și eroii nemului, cei care și-au jertfit viața pentru apărarea țării și a neamului românesc. În timpul primului și celui de-al doilea război mondial, mulți ostași români au căzut la datorie și pe frontul din Ungaria.

Cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Siluan, joi, 13 mai, cu ocazia Sărbătorii Înălțării Domnului și a Zilei Eroilor Neamului, Preacuviosul Părinte Singhel David Pop, superiorul Așezământului Monahal „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, a săvârșit slujba de pomenire a eroilor români căzuți în cele două războaie mondiale, în localitatea Megyaszó, aflată în nord-estul Ungariei. La festivitatea au participat doamna Ireny Comaroschi, Ambasadorul României în Ungaria, locotenent-colonel ing. Francisc Romocea, atașatul militar al României în Ungaria, precum și autoritățile locale aparținând primăriei, școlii și casei de cultură din localitate. Garda de onoare a fost asigurată de mi-

litarii Brigăzii 5 Infanterie Dobrițân.

Tot pe 13 mai, părintele Cosmin Pop, preotul paroh al bisericii din Jaca, împreună cu consulul general de la Jula, Ioan Fodoreanu și cu alți reprezentanți ai Consulatului General al României din Jula, i-au cinstit după cuviință pe eroii români din Bihorul Unguresc. Astfel, au fost făcute parastase, după care au fost depuse coroane de flori la mormintele și monumen-

tele ostașilor eroi români, după cum urmează: la monumentul ostașilor români și la cimitirul din orașul Dobrițân; la cimitirul eroilor români și la monumentul ostașilor români din Hajdúbözörmény; la mormântul celor doi eroi ostași români: Eftimie Croitorul și Drăgoi Dumitru, din Tiszalök.

Cu această ocazie, și Consulatul General al României la Seghedin a organizat o ceremonie de comemorare a ostașilor români căzuți în cursul celui de-al doilea război mondial, în luptele purtate pe teritoriul Ungariei. Ceremonia a inclus un parastas oficial de preotul Aurel Becan și depunerea de coroane de flori la Monumentul Eroilor Români din Cimitirul Central al orașului Seghedin de către consiliu Radu Florea, Răzvan Ciocă și alți reprezentanți ai românilor din oraș.

Marcarea Zilei Eroilor a continuat și în data de 14 mai, prin acțiunea de depunere de coroane la monumentele din Micherechi. În localitatea Micherechi, la depunerea de coroane, alături de consulul general Ioan Fodoreanu a fost prezent și primarul Teodor Martin.

A.B.

Fotografii din Chitighaz în expoziție etnografică

Sub titlul „Tradiții vii în Sudul Câmpiei Ungare” se vernisează la acest sfârșit de săptămână, vineri, 21 mai, o expoziție de fotografii etnografice, organizată de Biroul pentru cultură al societății de învățământ, arte și cultură din județul Bichiș IBSEN și Centrul Cultural „Vajda Péter” din Sarvaș. Expoziția are ca scop prezentarea valorilor etnografice din regiune. Inițiatorii vor să atragă atenția publicului asupra valorilor din trecut și care au supraviețuit și în secolul XXI. Creațiile expuse prezintă obiceiurile și sărbătorile din localită-

țile care mai păstrează tradițiile populare.

Printre autori se află și profesoara în pensie Maria Sarca Zombai, care a câștigat aprecierea juriului cu fotografii realizate la Chitighaz despre „Sânziene”, „Vopsirea ouălor” și „Umblatul cu turca”.

Expoziția va fi vernisată de etnografa Emilia Martin, directoarea Muzeului „Erkel Ferenc” din Jula, ca apoi fotografiile să poată fi vizionate până la 11 iunie 2010, la Centrul cultural din Sarvaș. R.P.

La mulți ani!

Cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 60 de ani, corpul profesoral al școlii generale din Micherechi îți dorește mulți ani în sănătate și fericire, alături de cei dragi!

Pe scurt...

BICHIȘIABA

Marți, la 18 mai, Autoguvernarea Românească din reședința județului Bichiș s-a întinut în ședință. La întâlnire s-a ținut un raport despre situația financiară din primele luni ale anului 2010 și despre concursul de povești, organizat la sfârșitul săptămânii trecute pentru școlile românilor din Ungaria.

BUDAPESTA

Pe 28 mai, după masă de la ora 14.00, la Liceul „Móricz Zsigmond” din capitală se vor înmâna premiile pentru elevii participanți la olimpiada OKTV la limba și literatura română. Pe locul I s-a clasat Emese Boda, pe locul II – Nora Rocsin, pe locul III – Agneta Petrușan, pe locul IV – Odetta Roșu, iar pe locul V – Monica Rocsin. La festivitatea din Budaștă vor fi premiate fetele care s-au clasat pe primele trei locuri. Elevele vor fi însoțite de profesora de română Elena Olteanu.

SĂCAL

După informațiile primite de la directoarea grădiniței Etelka Hering Pálfi, pe 28 mai, la grădinița din sat va fi organizată Ziua Copilului. Cu acest prilej sunt invitați și copii de la grădinițele din satele învecinate Bedeu și Körösnagy-harsány. Cu o săptămână mai târziu, pe 3 iunie, copiii grădiniței din Săcal se vor afla în excursie la Nyíregyháza. Excurzia de o zi la Parcul Zoologic este finanțată din fondurile adunate la balul mascat al grădiniței.

MICHERECHI

Filiala din Micherechi a Complexului de Învățământ „Harruckern János” din Jula va organiza pe 2 iunie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău”, serbarea de sfârșit de an. În sala mare va fi aranjată și expoziția din cele mai reușite creații ale elevilor de la secția de artă plastică. Evenimentul va începe la ora 16.00.

JULA

Grădinița românească din Jula organizează, pe 4 iunie, „Ziua familiei”. Copiii se pregătesc cu un mic program care va consta din cântece și poezii, după care va urma un picnic în curtea grădiniței. Programul va începe la ora 14.00.

Când la Rusalii S-a pogorât Duhul Sfânt

„Ci voi veți primi o puțere, când Se va pogori Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată ludea, în Samaria, și până la marginile pământului” (Faptele Apostolilor 1:8).

În viețile noastre sunt momente pe care le aştept-

ță Tatălui, »pe care«, le-a zis El, »ați auzit-o de la Mine.» (Fapte 1:4), Ioan 14:26; Ioan 16:7

Importanța acestui moment este că oferă bunăstare sufletului, continuă lucrarea lui Cristos cum este scris în Ioan 16:14: „El Mă va proslăvi, pentru că va

scris în Faptele Apostolilor 1:4–5: Pe când Se află cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui, »pe care«, le-a zis El, »ați auzit-o de la Mine.» Căci Ioan a botezat cu apă, dar voi, nu după multe zile, veți fi botezați cu Duhul

tăm cu foarte mare dorință, și ne bucurăm foarte mult când acel moment se realizează. Un astfel de moment au așteptat și ucenicii, un moment pe care Domnul Isus îl promisease.

Acest moment era unul așteptat, care era cauzat de promisiunea pe care Isus a făcut-o: „Pe când Se află cu ei, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte acolo făgăduința Tatălui, are să vă călăuzească în tot adevărul; căci El nu va vorbi de la El, ci va vorbi tot ce va fi auzit, și vă va descoperi lucrurile viitoare.” (Ioan 16:13).

Întâmpinarea acestui moment s-a făcut prin supunere, după cum este

Sfânt, dar s-a făcut și în părtășie. Rugăciunea este elementul care a întărit părtășia: „Toți aceștia stăruiau cu un cuget în rugăciune și în cereri, împreună cu femeile, și cu Maria, mama lui Isus, și cu frații Lui” (Faptele Apostolilor 1:14). Rugăciunea ne descoferă perseverența cu care ucenicii se raportau față de acest moment, nu prin neînțelegeri: „În ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc” (Faptele Apostolilor 2:1). Rusaliile au avut și efecte, cum umplerea cu Duhul Sfânt. În inimile lor a fost un loc în care Duhul Sfânt a început să locuiască. Dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre: „Însă nădejdea aceasta nu înseală, pentru că dragostea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat.”

Romani 5:5. Aici a început propovăduirea Evangheliei oamenilor. Nici Petru acum nu s-a mai temut, ci a avut îndrăzneală în a propovădui Evanghelia pocăinței.

Cincizecimea și Duhul Sfânt

Duhul Sfânt a existat înainte de Cincizecime. El este co-etern cu Tatăl și Fiul. (Gen. 1:2; Nem. 9:20; Ps. 9:20; 51:11; Is. 63:10; 2 Petru 1:21).

El a fost pe Pământ și a acționat în om înainte de Cincizecime.

El a venit în ziua Cincizecimii într-un fel special, ceea ce explică semnificația promisiunii lui Hristos de a trimite Duhul Sfânt.

Duhul a venit ca un antitip al gloriei lui Dumnezeu, Shekinah. Num. 9:15–22; 2 Cron. 7:1–3; Shekinah, în cazul Cortului, a fost pentru conducere (călăuzire), iar în cazul Templului a fost un simbol al stăpânirii și proprietății. Venirea Duhului la Cincizecime a însemnat ambele lucruri pentru Biserică.

Duhul a venit ca să împlinească profetia și promisiunea. Venirea sa a fost o împlinire parțială a lui Ioel 2:28.

Duhul a venit ca să împărtășească Biserica: Fapte 1:4, 8.

Duhul a venit ca măngâietor, învățător locuitor veșnic în credinciosi: Ioan 14:16–17; 1 Ioan 2:20, 27.

Duhul a venit să convingă lumea de păcat, neprihănire și judecată: Ioan 16:8–11.

Venirea de la Cincizecime a Duhului a fost dispensațională și finală. Nu există nici o referință biblică care să îndreptățească credința că Cinci-

zeimea trebuie repetată în experiența fiecărui credincios. Am putea la fel de bine să vorbim de o repetiție a răstignirii, învierii și înălțării lui Hristos, ca și de o repetiție a Cincizecimii. Ceea ce s-a întâmplat în casa lui Corneliu (Fapte 10:44–47) a fost mai degrabă adițional Cincizecimii.

De la Cincizecime încoace Pentecosta Duhului Sfânt are loc pentru fiecare credincios la convertire și fără ca să dispară vreodată: Ioan 17:38–39; Rom. 8:9; Gal. 3:2; 4:6; Efes. 1:13; 4:30; Iuda 19.

De aceea, credinciosul ar trebui să caute plinătea Duhului Sfânt. Scriptura vorbește de umplerea Duhului Sfânt. Noi toți avem Duhul Sfânt, dar Duhul de obicei nu îl are în întregime pe credincios.

El îl umple pe credincios în măsura în care acesta este golit de egoism și păcat. Cu cât Duhul ne umple mai mult, cu atât mai mare va fi manifestarea puterii Sale în viețile noastre.

Dovada plinătății Duhului va fi găsită în roadele Duhului: „Roada Duhului, dimpotrivă, este: dragoste, bucurie, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea, înfrângarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege. Cei ce sunt ai lui Hristos Isus, și-au răstignit firea pământească împreună cu patimile și poftele ei.” (Gal. 5:22–24).

MAXIME

♦ Bucuria este o roadă a Duhului Sfânt și ea nu crește pe suflete veștejite de păcat.

♦ Credința primită ca dar de la Duhul Sfânt nu te scutește să gândești, ci dimpotrivă. Atunci când știi că îți-ai fost încredințați talanți, gândirea ta trebuie să fie mai responsabilă.

♦ Fă din inima ta un Tempu al Duhului Sfânt, astfel încât tot ce vei jertfi în El să fie o jertfă de bun miros înaintea lui Dumnezeu!

♦ Mândria împiedică Duhul Sfânt.

♦ Niciodată nu vei fi mângâiat de Duhul Sfânt, cât timp te leagă lumea.

♦ Umlința deschide ușa inimii tale pentru Duhul Sfânt, mândria o închide.

„Înălțarea Domnului” la biserica ortodoxă din Cenadul Unguresc

Sâmbătă, 15 mai, biserică românească din Cenadul Unguresc și-a sărbătorit hramul, care este dedicat Praznicului Înălțării Domnului nostru Iisus Hristos. Cu acest prilej a fost săvârșită Sfânta Liturghie Arhierească, de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, în fruntea unui sobor format din toți clericii Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și alți clerici din Ungaria și România.

Sâmbătă nu numai clopotele bisericii românești ortodoxe din Cenad au adunat credincioșii la slujba ci și glasurile îngerești ale grupului psaltic „Kat-

harsis”, care, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Episcop Lucian al Caransebeșului, a participat la sărbătoarea de la Cenad, alături de clerici din Episcopia Caransebeșului, încununând în mod deosebit Sfânta Liturghie. Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, la această sărbătoare a fost oaspetele bisericii din Cenadul Unguresc și părințele Ion Armași, secretarul Sectorului de Relații Externe al Patriarhiei Române. În soborul de preoți a slujit și părințele ortodox maghiar Imrenyi Tibor din Seghedin și preotul ortodox sârb Svetomir Milicici de la Desca.

„Cât este de bine și de frumos să fim frații împreună, iar rugăciunile și cântările grupului Katharsis, care a încununat această Sfântă Liturghie sunt o bucurie și o mare binecuvântare pentru fiecare dintre noi”, a spus Întăistarătorul eparhiei noastre, după ce a ținut un bogat cuvânt de învățătură în care

tul de Stat pentru Culte, pentru că știam, dar am și văzut acum, că este nevoie de mult sprijin, este nevoie de consolidarea bisericilor, de înfrumusețare ș.a.m.d. Sigur că nu mai există perioada muceniciei și sperăm să nu mai vină niciodată. Sperăm să nu mai fie nevoie ca noi creștinii să ne vărsăm sângele pentru Hristos, dar este datoria noastră, a tuturor, de a fi mărturisitori, aşa cum femeile mironosițe au lăsat în urmă orice frică și l-au mărturisit pe Hristos în timp ce apostolii erau ascunși de frica iudeilor aşa și dumneavoastră trebuie, puțini căi sunteți la biserică, să fiți mărturisitori ai lui Hristos. În primul rând în familiile dumneavoastră, dar și în comunitatea din care faceți parte. Duceți acest mesaj al Evangheliei pe care-l ascultați la Sfânta Biserică, pentru că este timpul mărturisirii pentru fiecare dintre noi acolo unde suntem”, a accentuat delegatul Patriarhiei Române. La eveniment au fost prezente mai multe oficialități, printre care: doamna Ireny Comaroschi, Ambasadorul României la Budapesta, consilii Radu Florea și Răzvan Ciocă, de la Consulatul General al României la Seghedin și numeroși credincioși atât din Cenad cât și din satele apropiate, precum și un grup de tineri din Micherechi care au participat la Liturghie special pentru a asculta grupul psaltic din Caransebeș.

Hramul bisericii, care a constituit o adevărată sărbătoare de suflet pentru toți credincioșii participanți s-a încheiat cu o agapă frătească. La organizarea acestei frumoase zile a contribuit Autoguvernarea Românească din Macău și Cenadul Unguresc și Parohia Ortodoxă Română din localitate.

◆ ◆ ◆

Duminică, 16 mai, o sărbătoare la fel de frumoasă a avut loc în biserică cu hramul „Înălțarea Domnului” din Orlaca-Pustă. Cu relatarea despre acest eveniment revenim în numărul următor al revistei.

Anca Butar

Constituirea noii Adunări Eparhiale la Jula

Pentru a 16-a oară se va ține constituirea unei noi Adunări Eparhiale, care va fi alcătuită din preoți și mireni aleși în cursul săptămânilor trecute în toate parohiile ortodoxe române din Ungaria. Sedința de constituire va avea loc în sămbăta Rusaliilor, pe 22 mai, în Catedrala Episcopală „Sfântul Ierarh Nicolae” din Jula, după săvârșirea Sfintei Liturghii, care va începe la ora 8.00, și a unui Te Deum la deschiderea sesiunilor Adunării Eparhiale.

E.I.

Într-un interviu acordat postului de televiziune CNN, Bill Gates spunea că ziua sa de muncă începe dimineața devreme, iar în fiecare zi citește cel puțin 100 de emaiiuri. Primește mult mai multe, însă o mare parte sunt filtrate de asistentă sa personală. Fondatorul companiei Microsoft are un stil de viață alertă încă de la mijlocul anilor '70. A intrat la Harvard în 1973, dar a renunțat la facultate în 1975, după ce a înființat compania Microsoft (aceasta a fost denu-mirea inițială), împreună cu Steve Ballmer. A avut și probleme cu legea și a fost arestat în 1975 și în 1977 pentru că a depășit viteza legală, conducând fără carnet. Stilul său de viață este pe cale să se schimbe, deoarece Bill Gates spune că din anul viitor se va dedica în întregime activității în cadrul fundației sale, Bill&Melinda Gates Foundation. Principalul motiv al vizitei în România a celui mai bogat om din lume a fost inaugurarea Centrului Global de Suport Tehnic al Microsoft, moment care a coincis și cu lansarea oficială pentru publicul larg al Windows Vista și Microsoft Office. Gates a declarat că este impresionat de calitatea angajaților români și a spus că îi cunoaște pe foarte mulți care lucrează pentru Microsoft, fie la nivel central, fie la cel regional. „Am fost foarte impresionat atunci când am auzit de calitatea angajaților de aici, nu doar din punct de vedere tehnic, dar și din punct de vedere lingvistic. Aceste persoane sunt foarte importante pentru noi”, a declarat Bill Gates. (Gândul, 2007)

Argumente pro:

Bill Gates, unul dintre oamenii cei mai bogăți din lume este un model pentru foarte mulți tineri. Viața lui cu multe peripeții, spiritul său de întreprindere, succesul lui constituie un exemplu pentru tinerii din partea estică a Europei. Motivul pentru care Bill Gates a făcut o vizită în România a fost inaugurarea Centrului Global de Suport Tehnic al Microsoft în România. Iată omul de afaceri care investește în viitor! El a afirmat că mulți tineri români lucrează pen-

Bacalaureat la română 2010

În acest număr, continuăm prezentarea celorlalte subiecte de la bacul la română, din 10 mai. Elevii au trebuit să realizeze pe baza textului de față un eseu în care să prezinte argumente pro sau contra, privind tehniciile cele mai moderne în lumea informaticii și activitatea fondatorului companiei Microsoft, Bill Gates. În subiectul 2 s-a cerut analiza fragmentului intitulat „Ultima noapte de dragoste” din romanul „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” (1930) al lui Camil Petrescu. La subiectul 3, elevilor li s-a cerut să facă un portret al lui Mihai Eminescu pe baza celor două poezii „Dorința” și „Luceafărul”.

tru Microsoft și este foarte mulțumit cu nivelul de cunoștințe ale acestora și cu cunoștințele lor de limbă.

Argumente contra:

Povestea cu Bill Gates este falsificată de presă. Fondatorul companiei Microsoft, care este unul dintre oamenii cei mai bogăți din lume a reușit această performanță prin eliminarea concurenței de pe piața internațională. Bill Gates a folosit metode deseori neînștipte pentru a-i învinge pe adversari. Informatica este necesară, desigur, nu există domeniu al vieții noastre contemporane care să nu fie influențat de tehniciile moderne ale informaticii. Însă calculatoarele, aparatele aferente sunt foarte scumpe, ele sunt fabricate în Asia și vândute în lumea întreagă, aducând profituri foarte mari firmei Microsoft care a monopolizat o mare parte a pieței calculatoarelor.

* * *

Camil Petrescu: Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război
(Fragment)

Am tăcut îndelung, cu încăpătânare, și când ea a stăruit, a izbucnit cearta. Mi-a reproșat egoismul meu, mi-a arătat că m-a

iubit și când eram sărac și că acum mă îngrijorează atât de puțin soarta ei. I-am repetat că îi voi lăsa prin testament tot, dar ea insistă, cu mânie și dispreț, abia stăpânit, să-i fac donația. Pentru mine, dragostea aceasta era o luptă neîntreruptă, în care eram veșnic de veghe, cu toate simțurile la pândă, gata să previu orice pericol. Am înțeles dintr-o dată, deci, ce vrea femeia. Dorea, fără îndoială, ca, adăpostită de griji, să se despartă de mine. M-a cuprins o furie abia stăpânită. Priveam cu ură și dispreț corporul acesta amenințat de îmbătrâniere timpurie, care vrea să mi se sustragă, să mi se înștrâneze. Desigur a simțit asta, căci imediat a tras ceașful pe ea, și-a sprijinit capul pe braț și a început, sau a încercat, să plângă: – Nu mi-aș fi închipuit niciodată că am să ajung să fiu tratată astfel. Si de către cine? De către acela pe care-l ador, pentru care-mi sacrific prietenile. Vulgaritatea frazei nu m-a surprins, căci acum o vedeam aservită stilului vulgar al lumii pe care o admira. Ba chiar, mi-am dat seama că încă aş putea să-l gândesc cu alt înțeles. „Să sufăr eu atât din cauza unui bou, care nici nu știe să danzeze și când e alături de

Camil Petrescu (2). Analizați reacțiile celor doi protagonisti (Ștefan Gheorghidiu și Ela, soția lui) într-un moment crucial al romanului (3). Identificați mijloacele de realizare artistică, elementele romanului modern (4).

* * *

Mihai Eminescu Dorința
(Fragment)

„Vino-n codrul la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund
Și în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept să-mi
cazi,
Să-ți desprind din creștet
vălul,
Să-l ridic pe obraz”

Mihai Eminescu Luceafărul
(Fragment)

– Ce-ți pasă ție, chip de lut
Dac-oi fi eu sau altul?
„Trăind în cercul vostru
strâmt
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă
simt
Nemuritor și rece.”

Prezentați-l pe Eminescu între cele două ipostaze: bucuria și suferința, visul și dorul, speranța și durerea iubirii neîmplinite. Stabilitățile celor două fragmente în poeziile amintite și comparați cele două fragmente. Observați diferențele esențiale dintre cele două vizuni.

Criterii de analiză:

Analizați atmosfera diferită reflectată în cele două fragmente și mijloacele prin care poetul sugerează aceste stări diferite;

Observați caracterul real și familiar din „Dorința” și caracterul filosofic pesimist din „Luceafărul”.

Concurs de povestire, cu mulți povestitori talentați

Cu opt ani în urmă, Maria Gurzău lova, fosta bibliotecară a satului Micherechi a avut dorința să se organizeze un concurs de povestire, care să poarte numele povestitorului Vasile Gurzău. Cea mai nouă ediție a concursului de povestire s-a organizat la 14 mai, cu o zi înainte de concursul de povesti din Bichișciaba, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi.

Juriul a fost alcătuit din Anamaria Dulău Cozma, profesoara de română și istorie pensionară, Maria Martin, învățătoare pensionară și Maria Condoroș Petrușan, învățătoare, bibliotecară. Juriul a ascultat povestile celor 27 de copii din cursul inferior și superior, care, după cum ne-a spus doamna Maria Martin: „Copiii au retras povestile și au accentuat foarte frumos”. După prezentarea povestilor, Anamaria Dulău Cozma a vorbit despre modul de exprimare al copiilor și despre bucuria de a vedea atâtia copii talentați: „Sunt foarte fericită că am putut fi astăzi în jurul vostru, pentru că ne-ați oferit astăzi o zi plină de surprize. Sunt fericită și pentru aceea că am auzit din gura voastră povestile bătrânilor noștri, dar chiar și povesti noi.”

Directorul școlii Zoltán Ruja le-a mulțumit participanților sosiți din Școala generală din Mădărăș (România) pentru participare, care au contribuit la întă-

rirea relațiilor de prietenie dintre cele două școli.

După concurs, cadrele didactice și participanții au depus o coroană de flori la placă așezată pe perețele bibliotecii în amintirea lui Vasile Gurzău.

Mențiune la categoria claselor I–IV au primit: Vivien Nyári, Lidia Miron, Panna Ruja, Vanesa Iurăsoc și Nicoleta Vereș, Ruben Martin, Lavinia Bogdan și Angelica Boca.

Locul I: Tiberiu Ruja (cl.4.)

Locul II: Estera Ruja (cl.4.) și Ana Petrușan (cl.4.)

Locul III: Ester Szűcs (cl.2.) și Aliz Mihuț (cl.4.)

Mențiune la categoria claselor V–VIII au primit: Betina Puiu, Alexandra Bigu, Emil Puha, Marc Gherasim, Ioan Boroș, Samuel Gherman, Benjamin Ticu-dean, Cristian Gavra și Estera Gherman.

Locul I: Adriana Nyári (cl.6.)

Locul II: Bianca Madaras (cl.6.) și Carina Iuhás (cl.6.)

Locul III: Orsolya Petrușan (cl.7.) și Diana Bogdan (cl.6.)

Doi elevi ai școlii din Mădărăș, Cristian Băican și Marina Ionuț au primit din partea juriului câte un cadou pentru modul de exprimare. Ana Cioca

Mai multe imagini pe www.foaia.hu

Rezultatele concursului de povestire și desen din Bichișciaba

Școlile bilingve

Cursul inferior

Locul I

- Tiberiu Ruja, cl. a 4-a, Micherechi
- Ruben Martin, cl. 1, Micherechi
- Christopher Cozma, cl. a 3-a, Jula
- Zorica Putin, cl. a 3-a, Bătania

Locul II

- Estera Szűcs, cl. a 2-a, Micherechi
- Estera Ardelean, cl. a 4-a, Jula
- Marius Kovács, cl. a 3-a, Jula
- Estera Ruja, cl. a 4-a, Micherechi

Locul III

- Suzana Gáspár, cl. a 3-a, Bătania
- Reca Burzuc, cl. a 2-a, Săcal
- Magdalena Dobra, cl. a 4-a, Jula
- Vasile Kókai-Szabó, cl. a 4-a, Chitighaz

Premii speciale: Aneta Buca, cl. a 3-a, Bedeu; Andreea Olteanu, cl. a 3-a, Chitighaz; Angelica Boca, cl. a 4-a, Micherechi.

Cursul superior

Locul I

- Bianca Madaras, cl. a 6-a, Micherechi
- Estera Hegedűs, cl. 5-a, Jula
- Angela Pezzotti, cl. a 5-a, Bătania

Locul II

- Adriana Nyári, cl. a 6-a, Micherechi
- Carina Iuhás, cl. a 6-a, Micherechi
- Orsolya Petrușan, cl. a 7-a, Micherechi
- Grațiella Kovács, cl. a 5-a, Jula

Locul III

- Gheorghe Marc, cl. a 8-a, Jula
- Noemi Barta, cl. a 5-a, Săcal
- Bernadett Cioban, cl. a 7-a, Chitighaz
- Benjamin Cozma, cl. a 6-a, Jula

Premiu special: Anita László, cl. a 5-a, Bedeu; Matei Dobra, cl. a 8-a, Jula; Diana Bogdan, cl. a 6-a, Micherechi; Natalia Soós, cl. a 6-a, Jula, Cristian Gavra, cl. a 7-a, Micherechi, Anita Bukvai, cl. a 5-a, Săcal.

Școlile, în care româna se predă ca obiect de studiu

Cursul inferior

Locul I

- Elisabeta Stana, cl. a 4-a, Cenadul Unguresc

Locul II

- Norbert Molnár, cl. 1, Apateu
- Eva Otlăcan, cl. a 3-a, Leucușhaz

Locul III

- Alexandra Debreceni, cl. a 4-a, Medgyesegyháza

Cursul superior

Locul I

- Brigita Fustec, cl. a 8-a, Cenadul Unguresc
- Sabina Sabău, cl. 5-a, Apateu

Locul II

- Vivien Tamás, cl. a 6-a, Apateu

Locul III

- Timea Mikló, cl. a 5-a, Leucușhaz

Premii speciale: Gheorghe Misur, cl. a 5-a, Medgyesegyháza; Titanila Popuța, cl. a 5-a, Leucușhaz.

Premianții concursului de desen au fost: Reca Hanyecz și Cristina Kövér.

După cum ne-a mărturisit directoarea, 38 de copii de la școala din Bedeu s-au prezentat în fața familiilor lor cu cântece și poezii. Șase pedagogi s-au ocupat de pregătirea lor, după orele de la școală: directoarea Elena Szilágyi, Eva Jurca, Maria Jurca, Elena Nagy, Tünde Papp, Ecaterina Leo și coregraful Gheorghe Gros. După program am stat de vorbă cu directoarea școlii.

– Cu 12 ani în urmă a luat ființă fundația școlii, o organizație care ajută la păstrarea identității române. Fundația s-a înființat pe 30 iunie 1998. Din anul înființării organizăm această seară de binefacere în folosul copiilor și a școlii. În planul nostru de activitate aşa am hotărât că trebuie să facem un astfel de program, să vadă părinții ce au făcut copiii în anul respectiv. În al doilea rând, am dorit, ca din banii care s-au adunat în seara aceasta să-i ducem pe toți copiii în excursie de studiu de o zi, ajutând și prin asta părinții, dintre care unii nu prea au bani pentru excursii.

– Văd aici pe masă multe cadouri pentru tombolă. Cine au oferit cadourile?

– Cadourile au fost dăruite de către sponsorii și fiecare părinte a cumpărat

O seară de binefacere la Bedeu

Pe 14 mai, la Casa de Cultură din Bedeu s-au adunat părinți, bunici și cunoșcuți la un spectacol cultural susținut de școlarii din sat. Programul de trei ore a fost deschis de către directoarea școlii Elena Silaghi, care a pus accent pe sărgușă demonstrată de către fiecare elev. Programul a constat din două părți: în prima parte au evoluat pe scenă copiii cursului inferior realizând în sală o atmosferă veselă, deseori veselindu-se pe greșelile lor, care pentru public erau neobservate. După o mică pauză a continuat programul cu a doua parte, cu cântece, povești și scenetă în limba română.

diferite cadouri pentru copii lor.

– Ce relație întreține școala din Bedeu cu părinții?

– Părinții sunt deschiși și pot să spun că la fiecare program sunt activi. Părinții comunică cu noi, ne căută prin telefon sau personal. Fiindcă școala noastră are un efectiv foarte mic, ne cunoaștem bine unii pe alții.

– Am văzut că pe scenă mulți copii se pricepeau la mai multe: și la dans, și la scenete, și la cântece. Cât de receptivi sunt aici copiii la cultura românească?

– Scopul nostru este în primul rând să păstrăm tradițiile locale, cântecele populare ale strămoșilor noștri. Copiii au fost foarte încârcați, fiecare copil a participat aproape în fiecare scenetă. Din septembrie

ne pregătim pentru acest program. În afară de datorile obligatorii ale elevilor, de la orele de curs, în fiecare după masă sunt diferite cercuri extrașcolare, unde am avut posibilitatea să adunăm materialul și să-l exersăm.

Astăzi au participat la program numai copii din Bedeu. La școala noastră învață 38 de copii și vin copii și din satele învecinate.

te Nagykereki, Biharke-resztes să învețe limba română.

– Coregraful Gheorghe Gros a cântat pe scenă cu două fete Fanni Jurca (cl.8.) și Emese Kiss (cl.7.) cântece populare românești, dar se ocupă și de instruirea dansurilor populare. Cu ce regularitate se ocupă de ei?

– În fiecare săptămână, marți după masă face repetiții la școala generală.

– Ce au mai prezentat copiii?

– Eleva Buka Anett (cl.3.) a prezentat o poveste, care a spus-o și la concursul de povestire de la Bichișciaba, Zsanett Hegedűs (cl.6.) a citit o poveste iar cei din clasele mai mari, Fanni Jurca (Maria Popescu), David Leo (domnul învățător), Adam Hegedűs (Ionel Popescu), Robert Baum (Jupâneasa) au prezentat sceneta „O vizită” de I.L. Caragiale.

Programul serii de binefacere a continuat cu tragerea tombolei și a ținut până la miezul nopții. Din biletele de intrare și din banii de tombolă s-au adunat 101.000 forinți care vor fi cheltuiți pentru excursia elevilor din Bedeu la Kékestető, planuită pe 10 iunie.

Ana Cioca

Profesorii catedrei din Seghedin la Zilele Academice Arădene

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a organizat, la sfârșitul săptămâni trecute, în perioada 14-16 mai, cea de-a XX-a ediție a „Zilelor Academice Arădene”. Cu acest prilej aniversar a avut loc și Conferința Internațională, intitulată „Calitate, Excelență academică, Multiculturalitate”. Conferința internațională a fost găzduită de rectorul fondator, profesorul universitar dr. Aurel Ardelean, care își trage originea din Chitighaz.

La conferință au participat și trei dintre profesorii Catedrei de Română a Universității din Seghedin. Profesoara Maria Gavra a prezentat o comunicare cu titlul reflecții asupra învățământului din perioada

comunistă. Noua șefă de catedră, Mihaela Bucin a vorbit despre rolul educației în construirea identității naționale, iar Ștefan Gencărău a ținut o prelege despre structura definīției lexicografice în limba română.

Sâmbătă, 15 mai a avut loc lansarea volumul „Anii tăcerii”, care cuprinde scrieri și poezii ale lui Tudor Arghezi, nepublicate până acum. Evenimentul, la care a participat și delegația Catedrei de Română a Universității din Seghedin, a fost organizat la Centrul de cercetare a literaturii argheziene din Arad. La lansarea volumului a fost prezent și Băruț Arghezi, fiul marelui poet și prozator.

Tiberiu Boca

Potrivit tradiției creștine, Duhul Sfânt, pe care Hristos făgăduise să îl trimînă în lume, a pogorât în această zi peste adunarea Apostolilor. Din acel moment, ucenicii au început să propovăduiască învățătură creștină peste tot în lume. Harul apostolic a fost moștenit și transmis apoi din generație în generație de către ierarhii bisericești.

În tradiția populară, sărbătoarea Rusalilor are și o mulțime de reprezentări mitice. Aceste tradiții în ziua de azi sunt mai puțin practicate la românii din Ungaria. Obiceiurile legate de această sărbătoare au rămas doar cele legate strâns de biserică. Pentru a afla cât mai multe amănunte despre ceea ce înseamnă această sărbătoare religioasă și ce tradiții legate de această zi mai păstrează românii din Chitighaz în această perioadă, am stat de vorbă cu doamna Maria Sarca Zombai.

– De Rusalii se sfîntește câmpul prin rugăciuni speciale, iar la icoane se pun ramurile de tei sau frunzele de nuc care au fost sfințite la biserică. și tot de Rusalii, fetele împleteșc cununi din spice de grâu, care sunt păstrate apoi în biserică, la icoane sau se duc acasă și se păstrează în case sau se împodobesc cu ele gospodăriile. În popor există credința că teiul de Rusalii este foarte util: când plouă vara cu piatră, se aruncă afară câte o

Rusaliile la românii din Chitighaz

La 50 de zile după Paști, creștinii ortodocși serbează Rusaliile, o sărbătoare populară care se suprapune și cu sărbătoarea religioasă Pogorârea Sfântului Duh. În Duminica Rusalilor sau Duminica Cincizecimii, prăznuim minunea Pogorârii Duhului Sfânt peste Apostolii Domnului și, de asemenea, ziua întemeierii Bisericii creștine în lume. Anul acesta, creștinii sărbătoresc Rusaliile pe 23 mai.

crengută de tei uscat, crezând că astfel ploaia va înceta. Se mai spune că în noaptea de Rusalii înfloresc feriga și cine o are în casă îi va aduce noroc.

Dacă vorbim concret despre cum sărbătoresc chitighăzenii Rusaliile pot spune că tradiția acestei zile se leagă strâns de biserică și este o sărbătoare de suflet. La Sfânta Liturghie, biserică îi aşteaptă pe credincioși împodobită cu crengute și iarbă, iar în mijlocul bisericii pe o măsuță sunt culese fire de grâu de pe holde. Preotul, părintele Florin Olteanu,

sfînește aceste fire de grâu și la sfârșitul slujbei sunt împărțite creștinilor câte trei fire. Acest lucru reprezintă un simbol, simbolul Treimii. Din acestea, încă în biserică, oamenii își împlinesc cununițe pe care le duc acasă și le pun la icoane. Aceste fire de grâu sfînțit au un rol de vindecare, ocrotire și rodire.

– Această sărbătoare are și reprezentări mitice din tradiția populară, cum ar fi Rusaliile sau lelele, niște zâne rele care atrag furtuni și pot fi îndepărtate cu talismane din plante, care erau puse mai demult pe la uși și ferestre, sau Moșii de vară când femeile dădeau de pomană morților. Mai păstrează românii din Chitighaz ceva din aceste obiceiuri?

– Am auzit din bătrâni că mai demult, preotul și credincioșii se duceau la un lan de grâu, cu crucea și praporii, și acolo era sfînțit grâul, se zicea că se face „alduirea” semănăturilor, să rodească și să aibă pâinea necesară, care era alimentația de bază. Oamenii credeau în puterea „alduirii” semănăturilor pentru că agricultura nu era aşa de dezvoltată ca în zilele noastre. Eu m-am gândit că ar fi un lucru frumos să se mai țină acest obicei aşa cum se face înconjurarea la Înviere sau în Vinerea Mare. Când se scot praporii din biserică și în-

duce elevii la câte o sărbătoare să vadă, la sfîntirea apei la Bobotează, la Învierea Domnului, la Rusalii, etc. Făceam cu ei cununițe și îi învățam ce rol au aceastea. De Sânziene mergeam să adunăm sâanziene să facem din ele cununi, etc.

– Mai demult, în zilele de sărbătoare sau duminiță, oamenii nu lucrau de loc, stăteau afară pe laviță sau pe marginea șanțului și sărbătoreau, povestea. Mai aveți vecini care se mai adună seara sau în zile de sărbătoare?

– Constat că oamenii aceia și bătrâni care aveau timp să stea afară și în jurul căror se adunau oamenii, tot mai puțini sunt, iar referindu-mă la cei care au locuit pe strada mea, tare mulți au plecat deja dintre noi.

Dar era foarte bine să-i asculti, fiecare era o personalitate. Îmi aduc aminte că de multe ori mă grăbeam la școală sau cu treburi acasă, dar aveai timp sau nu, trebuie să te oprești să vorbești un pic. Îmi ziceau: „stai oleacă să te întrebă... să-ți spunem ce-am auzit..., cum e asta”, aşa era. Dar acum tot mai puțini suntem și ce e mai grav, că tot mai puțin cuvânt românesc auzim și în sat.

– Dumneavoastră sunteți acum pensionară, aveți timp să stați la stradă cu vecinii?

– și la noi acasă, Rusaliile erau o sărbătoare strict legată de religie și de biserică. În situația aceasta în care ne aflăm, când tot mai puțini suntem, din multe, multe cauze, numai biserică ține în sufletele oamenilor sărbătorile. La școală li se vorbește copiilor de aceste sărbători și de tradițiile legate de acestea și câteodată puteam

cep să tragă clopoțele e un lucru atât de înălțător și profund. Dar referitor la tradiția populară, vă spun drept că nu se mai țin prea multe obiceiuri, ci doar cele strict legate de biserică. Cum am mai amintit acele cununițe din spice de grâu și iarbă din biserică se duc acasă, iar cununițele din anul anterior se sfarmă și se dă la animale.

– Vă mai amintiți mama dumneavoastră cum se pregătea de această sărbătoare?

– și la noi acasă, Rusaliile erau o sărbătoare strict legată de religie și de biserică. În situația aceasta în care ne aflăm, când tot mai puțini suntem, din multe, multe cauze, numai biserică ține în sufletele oamenilor sărbătorile. La școală li se vorbește copiilor de aceste sărbători și de tradițiile legate de acestea și câteodată puteam

Anca Butar

Românii, o primejdie pentru Palme d'Or

În România, filmele autohtone premiate în festivaluri și apreciate de presa internațională nu adună mulți spectatori atunci când rulează în cinematografe. Cotidianul „Libération” a scris sămbătă că „Radu Muntean ar putea să devină, într-un viitor apropiat, marea speranță a cinematografului românesc”, citează ziarul „Adevărul”.

După proiecțarea lung-metajelor „Marți, după Crăciun” de Radu Muntean și „Aurora” de Cristi Puiu, care au rulat în cadrul Festivalului de Film de la Cannes în secțiunea „Un Certain Regard” joi și, respectiv, vineri, 13-14 mai, presa franceză a comentat pe larg filmele românești. Românii ar fi o primejdie pentru Palme d'Or,

Radu Muntean

asta s-ar înțelege din ironia ziarului „Libération” la adresa selecționerilor: „Nu există niciun risc ca anul acesta Palme d'Or să le revină românilor, pentru că niciun român nu concurează în competiția oficială”. Această afirmație vine după ce filmul lui Cristian Mungiu, „432”, a câștigat în 2007 Palme d'Or.

E un compliment de zile mari, atașat entuziastei cronici a lui Philippe Azoury la filmul lui Radu Muntean, „Marți, după Crăciun”. Articolul din „Libération” a apărut sămbătă

„Marți, după Crăciun”

însoțit de o fotogramă din prima secvență, expusă pe toată lățimea celor două pagini care deschid spațiul rezervat Cannesului.

Analiza din „Libération”, de o extremă rigoare profesională, este antologică pentru filmul românesc: „Încă din 1963, de la »Disprețul«, Godard ne-a învățat că formatul »scope« nu este adecvat epicului, ci filmului intimist. Dar cine l-a auzit? A trebuit ca această știre să ajungă la București

Cristi Puiu

pentru ca un reprezentant al altui Nouvelle Vague, Radu Muntean, să răspundă propunerii godardiene”.

Cronica continuă astfel: „Dacă-l raportăm unei astfel de evidențe, cinematogra-

PALME D'OR

FESTIVAL DE CANNES

graful francez ne apare dintr-o dată pierdut în sofisticarea sa, iar cel american de-a dreptul isteric. Este, și aceasta, o confirmarea a faptului că outsiderul Muntean ar putea să devină, într-un viitor apropiat, marea speranță a cinematografului românesc”.

Amintirea lăsată de Cristi Puiu cu „Moartea domnului Lăzărescu” a rămas atât de puternică, încât criticul Didier Peron, al aceluiași cotidian, îl evocă pe larg, pentru a face salutul la „Aurora”: „Principiul privirii proprii documentarului acționează și aici, dar umorul țâșnește rar, pentru a face loc unui amestec hipnotic și de o totală vacuitate. (...) Filmul său este, din toate punctele de vedere, un act curajos și o sinucidere comercială.”

Los Angeles Times: Românii nu pot face filme proaste

Cotidianul american *Los Angeles Times* scrie în ediția electronică de joi, 13 mai, că românii nu pot face filme proaste. „E ca și cum ar fi ilegal în țara lor. Sau ca și cum nu ar avea

au pus în umbra culturi cinematografice mai mari, precum cea americană sau cea a țării gazdă. Totul a început cu favoritul criticii, „Moartea Domnului Lăzărescu” în 2006, a continuat cu puternica dramă despre avort, „4 luni 3 săptămâni și 2 zile” (care a câștigat Palme d'Or) și cu filmele de anul trecut, „Politist, adjecțiv” și „Amintiri din Epoca de Aur” – intrate cu succes în fenomenul numit *noul val cinematografic românesc*”, scrie Steven Zeitchik.

Autorul apreciază că anul acesta tendința continuă și este chiar mai puternică, cu filmul lui Radu Muntean – „Marți, după Crăciun”, o dramă remarcabilă despre infidelitate. „O punere în scenă convingătoare și emoționantă a subtilităților vieții moderne și a căsătoriei”, subliniază jurnalistul.

Zeitchik notează că, deși nicio companie de distribuție din SUA nu a cumpărat drepturile de distribuție a filmului, acesta ar fi foarte potrivit pentru publicul american. El apreciază totodată că piața nu este neapărat pregătită pentru astfel de filme, iar potențialii cumpărători ar putea fi spărați. „Românii, însă, vor continua să facă filme mari, indiferent dacă noi le vom vedea sau nu”, conchide jurnalistul.

Cornel Mândruțău la Cannes

Filmul regizorului maghiar de origine română Cornel Mândruțău, intitulat „Ființă tandră – Planul Frankenstein” va fi prezentat la Festivalul de Film de la Cannes sămbătă, 22 mai. În emisiunea „Az este” a Televiziunii Maghiare, regizorul a declarat că această creație este un fel de ars poetică și, ea constituind primul său film matur din ultimii 12 ani.

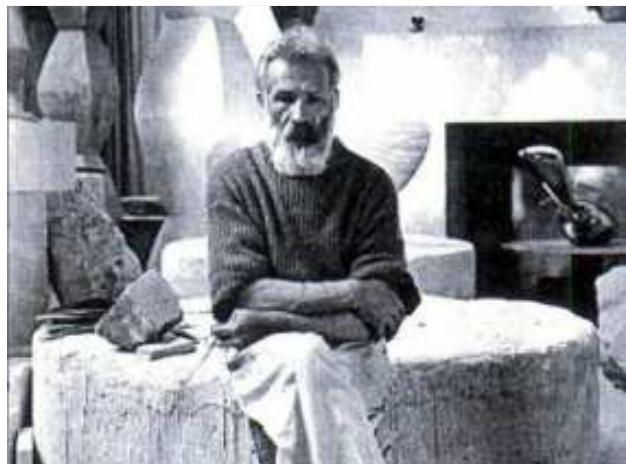

„Aurora”

„Coloana infinitului” a lui Brâncuși, printre cele mai importante opere ale secolului XX

Sculptura „Coloana infinitului”, de Constantin Brâncuși, a fost inclusă printre cele mai importante opere ale secolului XX, alături de lucrări semnate de Pablo Picasso, Henri Matisse și Andy Warhol, potrivit rezultatelor unui sondaj realizat online de publicația franceză „Le Figaro”.

„Coloana Infinită” sau „Coloana Infinitului”, care are o înălțime de 29,35 metri și a fost inaugurată

pe 27 octombrie 1938, este o sculptură monumentală a lui Constantin Brâncuși și face parte din trilogia Ansamblului Monumental din Târgu Jiu, care mai cuprinde Poarta Sărutului și Masa Tăcerii.

Sondajul organizat de Le Figaro în rândul internauților a avut titlul „Care este cea mai importantă operă de artă a secolului XX-lea?”.

Astfel, „Domnișoarele din Avignon”, lucrare a lui Pablo Picasso, s-a clasat pe primul loc, fiind votată de 37,32% dintre respondenți.

Lucrarea lui Picasso este urmată în top de „Dansul” lui Henri Matisse, aprecia-

tă drept cea mai importantă operă de artă a secolului XX de 23,78% dintre internauții.

Lucrarea „Gold Marilyn Monroe”, semnată de artistul Andy Warhol, s-a cla-

sat pe poziția a treia, cu 5,78% dintre voturi.

Sculptura lui Brâncuși „Coloana infinitului” a primit 5,7% din voturile internauților, situându-se pe poziția a patra în clasamentul celor mai importante opere de artă ale secolului XX.

Constantin Brâncuși este urmat în top de Francis Bacon, cu „Painting”.

În topul realizat de Le Figaro se mai regăsesc artiști precum Casimir Malevitch, Marcel Duchamp, Barnett Newman și Piet Mondrian, informează Mediafax.

Soprana Angela Gheorghiu, artista anului la Classical Brit Awards

Soprana română Angela Gheorghiu a primit, joi, 13 mai, titlul de „artista anului” la cea de-a 11-a ediție a Classical Brit Awards, desfășurată la Royal Albert Hall din Londra, informează Mediafax.

Este pentru a doua oară când celebra soprano română primește acest premiu în ultimii zece ani, ea fiind laureata același trofeu și în 2001. La ediția din 2010, Angela Gheorghiu a concurat pentru acest titlu cu soprana rusă Anna Netrebko și cu violonista și dirijoarea americană Marin Alsop.

În vîrstă de 44 de ani, Angela Gheorghiu este deja un superstar al operei internaționale, fiind, totodată, unul dintre cel mai bine vânduți artiști de muzică clasică. Lansarea sa în străinătate a avut loc în 1992, la Covent Garden, cu „Boema”, de Puccini. În același an, ea a debutat pe sce-

nele renumitelor Metropolitan Opera din New York și Staatsoper din Viena. De atunci, soprano a cântat pe cele mai mari scene ale lumii.

Premiile Classical Brit Awards au fost înființate în anul 2000 pentru recunoașterea realizărilor excepționale în ceea ce privește dezvoltarea muzicii clasice, dar și impulsarea vânzărilor acestui tip de muzică în Marea Britanie.

Au angajat un înger la circulație

Pentru a-i încetini pe șoferii vitezomani, poliția din Elveția a angajat un actor, costumat în înger, care să stea pe marginile drumurilor aglomerate și să le spună șoferilor să meargă mai încet, pe străzile aglomerate. Îngerul, cu costum alb și aripi cu pene, va petrece câte 20 de ore pe săptămână, timp de șase luni, pe marginile drumurilor, îndemnându-i pe vitezomani să meargă mai încet ca să nu provoace accidente de circulație.

3	9	4	6	1	7	8	2	5
7	1	8	5	2	4	3	9	6
5	6	2	9	8	3	4	7	1
8	3	7	2	4	6	5	1	9
9	2	1	7	3	5	6	4	8
6	4	5	8	9	1	7	3	2
4	8	9	3	5	2	1	6	7
2	7	3	1	6	8	9	5	4
1	5	6	4	7	9	2	8	3

Dezlegarea
SUDOKU
din numărul
anterior

Fotbal Scandal la Bătania și goluri multe la Crâstor

Bătania I.-Dabas 1-3 (0-1)

Băieții din Bătania nici de data aceasta nu au avut succes.

Goluri: Simon 8' (0-1), Csáki 57' (0-2), Ács 65' (1-2), Teiringer 90' (1-3)

Mákos Árpád: – Echipa cred că a făcut tot ce a putut. Se poate că aceia au dreptate care zic că nu echipele din NB. III sunt cei mai mari adversari ai noștri, ci birourile de pariuri.

LA ÎNCHEIEREA EDIȚIEI: În cursul zilei de luni, conducerea echipei din Bătania a semnalat în scris la secția județeană a Uniunii Maghiare de Fotbal că a descoperit mai multe semne suspecte, din care se poate deduce că unii jucători ar fraudă meciurile. Conducerea din Bătania a prevăzut pentru ziua de marți să facă denunț la poliție.

Jula–Seghedin 0-1 (0-1)

Jula: Harman–Bozsó, Szenti, Brlás, Mogyoróssy–Okos, Sajben, Bíró, Bálint, Miklya–Balogh

Reserve: Lázok 61', Nagy 71'

Gol: Vastag 9'

Julanii au început cu mare elan, au dorit mult să câștige și derbiul acesta. În minutul 9, Brlás și Mogyoróssy au vrut să apere în același timp un contraatac la colțul careului de 16 m pe extrema dreaptă, dar

Jula–Seghedin

ambii au căzut la pământ. Vastag s-a folosit de ocazia aceasta, a „furat” balonul și l-a condus spre Harman, după un mic dribbling cu care l-a păcălit pe portar și a pasat singurul

gol în poarta julanilor. În minutul 49, Miklya a fost eliminat pentru că l-a faultat dur pe Beretka. Julianii aproape o repriză au jucat numai cu 10 jucători. În prima repriză, gazdele

nor, Seghedin): – Prima repriză a fost una noastră, a doua a fost echilibrată. Cu greu am putut câștiga contra unei echipe tinere și bine pregătite.

Orosháza–Micherechi 0-1 (0-1)

Cu victoria de la Orosháza, micherechenii au rămas în cursă pentru calificarea pe locul doi cu Szarvas. În minutul 32, Berényi a marcat unicul gol pentru ai noștri. În minutul 49, Elekes, fundașul gazdelor a fost eliminat pentru

că a faultat ca ultimul jucător din apărare.

Au jucat bine: Pătca, Berényi, Poiandan, Bagi și KissT.

Dumitru Boca: – În prima repriză am jucat tare bine, dar după ce Elekes a fost eliminat aşa am jucat ca și cum noi am fi fost mai puțini. Tare grele derbyi vor mai avea ai noștri, încă sămbătă vor primi prima echipă a clasamentului, apoi vor călători la Jamina și ultimul meci va fi cu Bichișenii pe teren propriu. Bichișenii, la ultimele 10 derbyi, au adunat 20 puncte cu noul antrenor Dobi Róbert.

Crâstor–Körösladány 4-1 (1-0)

În mod matematic, încă și crăstorenii au șansa să se califice pe locul 2, mai ales că și acum la sfârșit de săptămână au câștigat cu 4-1.

Goluri: Benyovszki 45', T. Bányai 55' 79', Zsoldos 72' și Bakos 53'

Cserháti István: – Am făcut tot ce e posibil pentru victorie. MIC

Rezultatele echipelor noastre

NB.III

Bătania I.-Dabas	1-3(0-1)
Jula–Seghedin	0-1(0-1)
Leta–Ibrány	3-0(2-0)
Jud.I.	
Orosháza–Micherechi	0-1(0-0)
Crâstor–Körösladány	4-1(0-0)
Leta–Nyírmártonfalva	1-2(0-1)
Jud.II.	
Chitighaz–Békésszentandrás	2-0(0-0)
Sercad–Dévaványa	2-1(0-0)
Tótkomlós–Ciorvaș	1-0(0-0)
Földes–Pocei	3-1(0-1)
Jaca–Kónyár	1-3(0-2)
Biharkereszes–Sácal	1-2(1-1)
Jud.III.	
Apateu–Komádi	1-3(0-2)

Următoarele meciuri

21 mai 2010, vineri, ora 17.00: Százhalombattai LK–Jula VTFC

22 mai 2010, sămbătă, ora 17.00: Ciorvaș SK–Nagyszénás SE, Dombegyház NSE–Chitighaz SE, Magyarbánhegyesi FC–Sercad KLE, Polgári VSE–Leta SC 97-II, Sácal SE–Nagyrábé PSK, Monostorpályi KSE–Jaca SE, Csanádapáca EFC–Leucușhaz KSK, Nyírábrányi KSE–II–Apateu SE

23 mai 2010, duminică, ora 17.00: Micherechi SE–Szabadkígyósi SZSC, Crâstor SE–Vésztői SE, Tiszakónyár SE–Leta SE 97 I, Pocei KSE–Komádi SE, Aletea LE–Kétsopronyi RSE

Știri sportive

Nu s-a desfășurat a 3-a rundă a campionatului NUSI-NUPI vineri după amiază la Micherechi. Din cauza ploilor, terenul de joc nu a fost potrivit pentru joc. Încă nu se știe când o să se desfășoare această rundă.

La Sercad s-a desfășurat a VI-a ediție Hajdú Kupa, cupă de tenis de masă la care au participat 8 echipe cu 50 de jucători. La competiție au participat și tenismenii din Salonta și Aletea, ne-a informat organizatorul competiției Sípos Lajos. Competiția s-a desfășurat pe șase mese pentru bărbați și femei în categoria individual

și pereche. Ákos Szellei din Salonta a fost cel mai Tânăr sportiv dintre bărbați. Are 20 ani, de 9 ani joacă tenis de masă, a jucat și la Seghedin ATSK, acum joacă la Șercad în divizia județ I. „Aș dori ca odată să joc în NB.II”, ne-a mărturisit despre visul său.

Sâmbătă s-a desfășurat a II-a competiție de Semimaraton Várfürdő la Jula. La competiție au participat aproape 450 concurenți în categoriile atletism și cu scaun cu rotile pentru femei și bărbați. Distanța a fost de trei ori 7 km, startul și finisul a fost în fața cetății.

MIC

tare mult s-au străduit să marcheze, dar nu au reușit. În repriza a doua, jocul a fost mai echilibrat, totuș oaspeții au avut mai multe ocazii. Echipa Tânără a gazdelor nu a avut multe șanse să adune nici măcar un punct. În minutul 80, oaspeții au primit un penal de cadou de la arbitrul Szanyi Ádám. Harman a reușit cu piciorul să apele lovitura lui Hadár. În următorul minut, arbitrul Buchholcz l-a și scos din joc pe atacant.

Au jucat bine: Brlás, Mogyoróssy, Sajben, Balogh G.

Szentléleki Béla (antrenor, Jula): – După ce Miklya a fost eliminat, echipa a jucat cu mai mult elan, dar din păcate nu ne-am putut folosi de ocazii.

Buchholcz Gábor (antrenor,

TVR 1

Luni 24 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11. Europa ne privește (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.55 Drumul către Africa de Sud 17.25 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Întrube bine și rău 21.10 Serial. Nebunii de pe Madison Avenue.

Martă 25 mai

6.00 Telejurnal 6.30 La prima oră 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 11.15 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (R) 11.45 Serial. Secretele de la palat (R) 13.00 Telejurnal 13.45 Pur și simplu delicios 14.30 Rom european 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Atunci și acum 16.55 Magazin UEFA 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Înainte și după I. 21.00 Eurovision 2010. Semifinala I. 23.15 Film. Istoria unei trădări.

Miercuri 26 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Tezaur folcloric 11.45 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telejurnal 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuire 16.00 Generația contra 16.55 Drumul către Africa de Sud 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Provocarea albastră 22.00 Serial. Creați uniciște 23.15 Film. Pădurea de umbre.

Joi 27 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Miezul zilei cu Iuliana Marcicu 11.50 Serial. Giuvaierul palatului 13.00 Telejurnal 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Interes general 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 Înainte și după II. 21.00 Eurovision 2010. Semifinala II.

Vineri 28 mai

6.00 Telejurnal 7.00 Trezirea la apel! 8.00 Telejurnal 9.10 Serial. Don Juan îndrăgostit 10.15 Garantat 100% 11.50 Serial. Secretele de la palat 13.00 Telejurnal 13.45 Pur și simplu delicos 14.00 Tribuna partidelor parlamentare 15.30 M.A.I. aproape de tine. 16.00 Leomania 17.30 Serial. Secretele de la palat 19.00 Telejurnal 20.10 O dată-n viață 22.00 Serial. CSI-Crime și investigații 23.15 Film. Bent.

**Leonard Miron
la emisiunea „Leomania”**

Sâmbătă 29 mai

6.00 Pro patria 6.25 Cântecul amintirii... amintirile cântecului (R) 7.25 Spectacolul lumii 8.00 Desene animate 9.00 Arca lui Noe 10.00 Serial. Hannah Montana 11.00 Vedeta familiei 12.00 Europa ne privește 12.55 Formula 1. Calificări pentru Marele Premiu al Turciei 16.00 Călătorie pe viață 16.35 Televiclopedia 17.30 Tezaur folcloric 19.00 Telejurnal 20.00 Înainte și după 21.00 Eurovision 2010. Finala.

Duminică 30 mai

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Spune-mi ce te doare 9.40 Ca la carte 10.30 Viața satului 12.00 Agenda politică 13.00 Telejurnal 13.20 Cu mingea prin Țara diamantelor 13.55 Formula 1. Marele premiu al Turciei 16.00 Supermarket de divertisment 19.00 Telejurnal 20.10 Oamenii Deltei I. 22.00 Oamenii Deltei II. 23.00 Serial. Agenția PSYCH.

TVR 2

Luni 24 mai

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Minoes (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povești din Paris 9.45 Întâlnire pe 2 11.00 Telejurnal 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 Serial. Asul din mâncă 17.10 Serial. Povestiri din Paris (R) 17.40 Poate nu știai 18.05 Film. Aripile Sfînxului 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.30 Serial. Atmosferă fierbinte.

Martă 25 mai

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Aripile Sfînxului (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povestiri din Paris 11.00 Telejurnal 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 Serial. Asul din mâncă 17.15 Serial. Povestiri din Paris (R) 18.10 Film. Io no spik english 20.00 D'ale lu' Mitică 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Se apropie furtuna.

Miercuri 26 mai

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Io no spik english (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Atlas (R) 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telejurnal 11.45 Popasuri folclorice 14.00 Împreună în Europa 15.00 Serial. Altă viață! (R) 16.00 **Fotbal: România-Serbia** 18.00 Învigătorii 18.15 Film. Călăuziți de stele 20.00 Handbal: Portugalia-România 21.30 Telejurnal 22.10 Film. O poveste de iubire.

Fotbal: România-Serbia

Joi 27 mai

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Călăuziți de stele (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povestiri din Paris 11.00 Telejurnal 11.45 Popasuri folclorice 13.30 Tribuna partidelor parlamentare 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Altă viață! 16.00 Serial. Asul din mâncă 17.15 Serial. Povestiri din Paris (R) 18.15 Film. Călăuziți de stele 20.00 Imaginea succeseului 20.30 Dincolo de hărtă 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Sechestrati în spațiu.

Vineri 28 mai

6.00 Serial. Altă viață! 7.10 Film. Călăuziți de stele (R) 9.00 Telejurnal 9.15 Serial. Povestiri din Paris 9.45 Întâlnire pe 2. 11.00 Telejurnal 11.45 Doi care doi-nesc (R) 12.15 Zestre românilor (R) 13.30 Utopia 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Serial. Altă viață! 16.00 Serial. Asul din mâncă 17.15 Serial. Povestiri din Paris (R) 18.00 Sărșă și neșansă 19.00 Volei 21.00 Ora de știri 22.00 În căutarea paștelui. Documentar.

Sâmbătă 29 mai

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 ABC... De ce? 8.00 Atenție... copii 8.30 Liber pe contrasens 10.00 Rugby 12.00 Între cer și pământ 12.35 Atenție, se cântă! 14.00 Natură și aventură 14.30 Zestre românilor 15.00 Lumea de aproape 15.30 Imaginea succeseului (R) 17.00 Serial. Profesoara detectiv 18.00 Arena leilor (R) 19.00 Volei 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Adevar sau provocare. 19.30 Karate Kyokushin 20.30 Lectia de management 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Adevar sau provocare.

Duminică 30 mai

6.00 Popasuri folclorice (R) 7.00 Natură și aventură (R) 7.30 Dincolo de hărtă (R) 8.00 Motomagia 9.00 Femea 10.00 Doi care doi-nesc 10.30 Pescar hoian (R) 11.00 Serial. Piatra magică 11.35 H... ora pri-chindeilor 12.35 Film. O vacanță de aur 14.30 Vrăjitorile lui Jamie Oliver (R) 15.00 Atlas 16.00 Muzică și muziche 17.00 Serial. Profesoara detectiv 19.00 Volei 21.00 Ora de știri 22.10 Film. Să nu bați la usă mea!

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

24 MAI, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

25 MAI, MARȚI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

26 MAI, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

27 MAI, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Notă săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

28 MAI, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 MAI, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și ai adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

30 MAI, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spiculeuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!) Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00-18.00, pe unde mediu cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 26 mai 2010 (m1 ora 14.00)

Reluare: vineri, 28 mai 2010 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Programul românesc televizat va prezenta un montaj realizat la întâlnirea de la Seghedin, cu unul dintre cei mai mari lingviști români contemporani. Marius Sala este vicepreședintele Academiei Române și președintele Institutului de Lingvistică al Academiei. Cunoscutul specialist este originar din Vașcău, un oraș apropiat de meleagurilor noastre. Vorbitoare de peste zece limbi, Marius Sala ne va introduce în istoria limbii române.

Realizator: Aurel Bejan

UMOR

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului disponem de 5 camere de oaspeti cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

De vânzare casă familiară în centrul comunei Chitighaz, str. Úttörő nr. 69, în apropierea școlii românești. Trei camere, încălzire cu convectori (gaz) + șemineu, baie, WC separat, anexe, grădină îngrijită, suprafață totală 1388 m². Preț 5,2 milioane Ft. Contact: +36-1/786-3698.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Apariția săptămânalului „Foia românească” este finanțată de:
Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”;
Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din București;
Secretariatul de Stat pentru Politică Națională și Minoritară, din Budapesta

Și apoi spusu-s-au povești la Ciaba...

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar mai povesti... Era o dată un concurs de povești care în acest an ajunsese la cea de-a 16 ediție. Întrecerea orânduită de mai marii români din cea mai mare cetate din ținutul Bichiș adusese laolaltă aproape 100 de învățăcei cuminți în a spune poveștile străbunilor noștri. Pățaniile românești fost-au spuse de pruncii din cele 10 școli din țară în care se învață româneasca.

Apoi fost-au acolo prunci mai mici și princi mai mari, fete frumoase ca zânele și feciori înalți ca brazii, și toți tari la minte. Nu trece

mult, și s-au apucat povestirii veniți de prin meleagurile vecine de a se descărca. Și spusu-s-a cum Păcală îl păcălise pe Sufletacru, cum țăganul se târgui cu popa pentru iepure, cum feciorii împăratului s-au dus să-și caute norocul, cum pățâr baba și moșneagul cu porcul...

Și cum se ajunsese la sfârșitul ultimii povești, comisia înțeleptilor dascăli se puse pe treabă, dar nu le fusese ușor, dacă odată pruncii veniseră binepregătiți. Pe la ceasurile unul-două, spre marea bucurie a poporului, s-au vestit urmările întrecrerii, 44 de povestitori fiind

premiați de orânditorii români. Și cum stătea poporul în preajma mesei cu daruri, șefa comisiei înțeleptilor dăduse niște sfaturi școlarilor și dascălilor lor, cum să aleagă povești mai scurte, să aibă grijă de cum dau din mâini în timpul povestirii și să nu uite să vină și la anul.

Și aşa a luat bun sfârșit concursul de povestire din Bichișciaba, în anul Domnului 2010, când copii, părinți, bunici și dascăli stăteau la povești și uitaseră un pic de lumea largă.

Iar eu inventasem o poveste de-a mea și v-o spusei dumneavoastră așa.

Rita Pătcaș

Rezultatele concursului în pagina a 9-a

Mai multe imagini pe www.foaia.hu